

บทที่ 2

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน ด้านการแก้ไขปัญหาระบาด

ในการศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนในการแก้ไขปัญหาระบาดในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น มีองค์กรพัฒนาเอกชนที่จะทำการศึกษาคือ แอ็คเซ็นเตอร์ เชียงใหม่ (Act Center Chiangmai), มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์ เชียงใหม่ (Hotline Center Foundation Chiangmai), ศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ (New Life Friend Centre) และ บ้านเพื่อนชีวิต (Friends For Life Home) โดยในบทนี้ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชน แนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคระบาดขององค์กรทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต แนวทางการหาทุนและปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการทำงาน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กร โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์กร ดังต่อไปนี้

1. แอ็คเซ็นเตอร์ เชียงใหม่ (Act Center Chiangmai)

1.1 ประวัติความเป็นมา

แอ็คเซ็นเตอร์ เชียงใหม่ (Act Center Chiangmai) (Act : AIDS Counselling and Training) หรือศูนย์บริการให้คำปรึกษาและฝึกอบรมโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ ที่กำลังประสบกับปัญหาระบาด กล่าวคือ ปัญหาด้านการไม่ยอมรับผู้ติดเชื้อเอชไอวีในสังคม จึงทำให้ผู้ติดเชื้อไม่กล้าเปิดเผยตัวเองต่อสาธารณชน ปัญหาครอบครัวของผู้ติดเชื้อถูกรังเกียจจากสังคม ปัญหาบุตรของผู้ติดเชื้อไม่สามารถเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาท้องถิ่นได้เพราะความรังเกียจผู้ติดเชื้อของคนในชุมชน โดยแอ็คเซ็นเตอร์ เชียงใหม่ (Act Center Chiangmai) ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2534 ภายใต้การสนับสนุนขององค์กรเวิร์ลคอนเซิร์ลประเทศไทย (World Concern Thailand) และเป็นองค์กรคริสเตียนแห่งแรกในจังหวัดเชียงใหม่ที่ดำเนินกิจกรรมด้านโรคระบาด เริ่มแรกมีกิจกรรมในด้านการบริการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการเจาะเลือดและการบริการความรู้ และฝึกอบรมด้านโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง โดยมีพื้นที่บริการในเขตภาคเหนือตอนบน ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 ได้หยุดการบริการในเรื่องการเจาะเลือด เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรด้านดังกล่าว ประกอบกับทางแอ็คเซ็นเตอร์ เห็นว่าสถานพยาบาลของรัฐสามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้จึงหยุดให้บริการจึงมีเพียงการให้คำปรึกษาหลังการเจาะเลือดและการบริการด้านความรู้และฝึกอบรมด้านโรคภูมิคุ้มกันบก

พร้อมแก่ผู้ติดเชื้อ ครอบครัวและชุมชน ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 จึงมีการสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อ โดยการช่วยเหลือเรื่อง ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ทุนการศึกษาสำหรับเด็กที่ติดเชื้อหรือได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อตลอดจนส่งเสริมให้มีการพัฒนาการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ติดเชื้อในระดับตำบล ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงเป็นแรงผลักดันให้มีการรวมกลุ่มผู้ติดเชื้อในระดับอำเภอและระดับจังหวัดต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการประสานงานและสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ร่วมกันทั้งในส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์ขององค์กร

1. เพื่อการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์
2. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการดูแลผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ในครอบครัวและชุมชน
3. เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์
4. เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ยากจนในชุมชน โดยบริการรับ – ส่ง ผู้ป่วยไปรักษาในโรงพยาบาลและให้การสนับสนุนเกี่ยวกับเงินทุนการศึกษาแก่นักเรียนของผู้ป่วย
5. หนุนนำและสนับสนุนคริสตจักรให้มีการที่จะช่วยประชาชนเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์

1.3 พื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กร

แอ็คเซ็นเตอร์ เชียงใหม่ (Act Center Chiangmai) มีการปฏิบัติงานในพื้นที่ 8 อำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ คือ อำเภอแม่สาย, อำเภอฝาง, อำเภอไชยปราการ, อำเภอพร้าว, กิ่งอำเภอดอยหล่อ, อำเภอจอมทอง, อำเภอฮอด และอำเภออมก๋อย

1.4 ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ติดเชื้อเอดส์ ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย

1.5 แนวทางการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ทำในปัจจุบัน

1. ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ การดูแลและการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้อ โดยประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยู, วารสาร, สิ่งพิมพ์ ฯลฯ ภายใต้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2. การบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์ ซึ่งแบ่งประเภทของการบริการออกเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 การบริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ - โดยผู้ติดเชื้อสามารถรับคำปรึกษาโดยผ่านทางโทรศัพท์ เมื่อติดต่อไปยังสำนักงาน

2.2 การบริการให้คำปรึกษาที่บ้าน - โดยเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครของศูนย์จะไปเยี่ยมผู้ติดเชื้อที่บ้านและให้คำปรึกษาแก่ผู้ติดเชื้อ

3. การบริการให้การศึกษ เป็นการทำให้ความรู้และความเข้าใจแก่คนในชุมชนเกี่ยวกับอันตรายและผลกระทบของโรคเอดส์ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ การดูแลผู้ติดเชื้อตลอดจนการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้ออย่างสร้างสรรค์ โดยกลุ่มเป้าหมายที่จะให้ความรู้ คือ ผู้ติดเชื้อ, เยาวชน และคนทั่วไปในชุมชน

4. ผลิตสื่อและจัดการแสดงทางด้านโรคเอดส์เพื่อเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

5. ให้ทุนแก่คริสตจักรท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ในท้องถิ่นโดยการสอนผู้ติดเชื้อตลอดจนคนในชุมชนให้มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ การดูแลและการอยู่ร่วมกันในชุมชน และช่วยเหลือในเรื่องสถานที่จัดประชุม อาหารเมื่อมีการจัดประชุม และการสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเป็นรายบุคคลตามความจำเป็น

6. การฝึกอบรม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน โดยมีการฝึกอบรมให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

6.1 ผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยให้ความรู้ในเรื่องการจัดการรวมกลุ่ม การเขียนโครงการเพื่อขอสนับสนุนจากแหล่งทุนหรือหน่วยงานต่าง ๆ การจัดการด้านบัญชี การติดตามประเมินโครงการ ทักษะการติดต่อสื่อสาร การติดต่อประสานงาน ฯลฯ

6.2 เยาวชน โดยให้ความรู้ในเรื่องการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้ออย่างปกติสุขเพื่อเตรียมเยาวชนเหล่านั้นให้อยู่ในสังคมอย่างมีใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

6.3 คนในชุมชน โดยให้ความรู้แก่คนในชุมชนเรื่องโรคเอดส์ตลอดจนการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้อ เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความตระหนักและเข้าใจจนเกิดความเมตตาและเอื้ออาทรต่อผู้ติดเชื้อและครอบครัวในที่สุด

7. จัดการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครขององค์กรเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

8. การให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เช่น การฝึกอาชีพ, สงเคราะห์โดยการส่งผู้ติดเชื้อไปโรงพยาบาล หรือส่งต่อยังหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ช่วยเหลือ

ในเรื่องสิ่งของที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าอาหารเสริม, ค่ารักษาพยาบาล, ค่าพาหนะ, ทุนการศึกษา, เงินช่วยเหลืองานศพ ฯลฯ

9. การสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อในชุมชน เพื่อให้มีการช่วยเหลือและเป็นการกำลังใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ โดยทางองค์กรได้สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มกันในชุมชน และพัฒนาเครือข่ายผู้ติดเชื้อในระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับโซน และระดับจังหวัดตามลำดับ โดยทางองค์กรได้ให้การสนับสนุนในเรื่อง งบประมาณ บุคลากร การจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ติดเชื้อ ประสานงานในเรื่องการบริหารจัดการโครงการและการผลักดันนโยบายของรัฐ

10. จัดเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครในชุมชนไปเยี่ยมผู้ติดเชื้อที่บ้าน เพื่อเป็นการให้กำลังใจในการดำรงชีวิต ตลอดจนให้ความรู้เรื่องการรักษาสุขภาพหรือการใช้ชีวิตร่วมกับคนในครอบครัวและชุมชนอย่างปกติสุข

11. ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน มูลนิธิการกุศลทุกศาสนาและเครือข่ายผู้ติดเชื้อในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ โดยทางองค์กรได้ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

11.1 เครือข่ายผู้ติดเชื้อเอดส์ องค์กรได้ประสานงานกับเครือข่ายผู้ติดเชื้อตั้งแต่ระดับกลุ่ม ระดับอำเภอ ระดับโซน และระดับจังหวัด ในเรื่องการส่งข้อมูลข่าวสารและการบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ

11.2 องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านเอดส์ ประสานงานกับองค์กรพัฒนาเอกชนและคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) เพื่อให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันและให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติตามนโยบายของคณะทำงานในการสนับสนุนผู้ติดเชื้อและชุมชนตลอดจนแสวงหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนโยบาย

11.3 องค์กรคริสเตียนด้านเอดส์ ประสานงานกับคณะกรรมการองค์กรคริสเตียนด้านเอดส์ เพื่อแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

11.4 องค์กรภาครัฐ ประสานงานกับองค์กรภาครัฐ ใน 2 ระดับ คือ

11.4.1 ระดับท้องถิ่น ประสานงานกับสถานีอนามัยประจำตำบล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลอำเภอ เพื่อแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ร่วมกัน

11.4.2 ระดับนโยบาย ประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เชียงใหม่ สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 กรมประชา สงเคราะห์จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์อำนวยการป้องกันภัยเอดส์ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประสานงานเกี่ยวกับแนวทางการทำงาน ตามนโยบายในการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

12. จัดเจ้าหน้าที่ขององค์กรไปเป็นวิทยากรให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ อันจะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

1.6 แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

1. องค์กรจะมีการขยายการทำงานในการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์มากขึ้น โดยจะมีการ ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่เยาวชนตามโรงเรียน หรือหมู่บ้านที่อยู่ในท้องถิ่นห่างไกลและมีความ ทุรกันดาร ตลอดจนมีการให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเยาวชน เช่น การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม การติดยาเสพติดของเยาวชน ฯลฯ

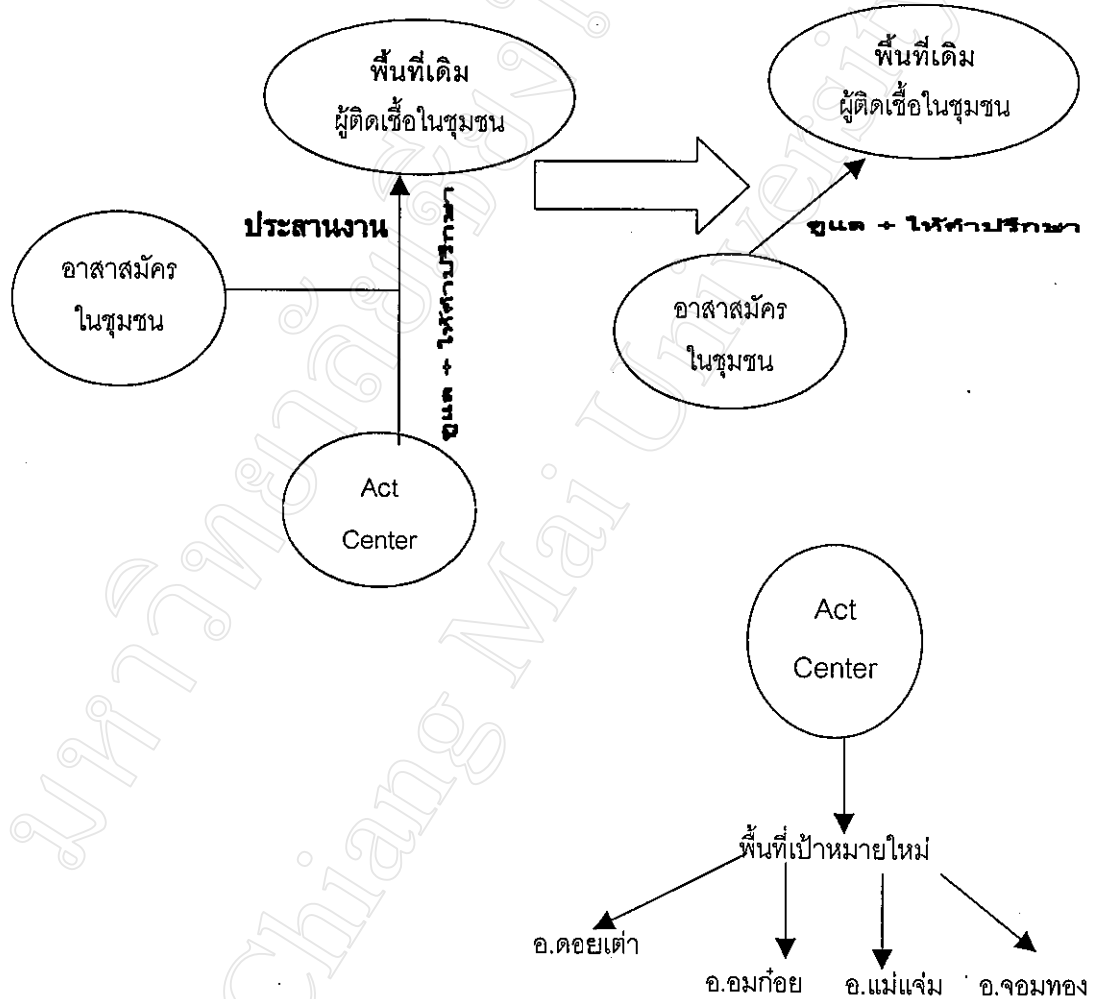
2. องค์กรจะสร้างศูนย์ฝึกอบรมแก่ผู้ติดเชื้อและเจ้าหน้าที่ขององค์กร ทั้งนี้เพื่อความ สะดวกในการจัดการฝึกอบรม ตลอดจนเป็นแหล่งความรู้ซึ่งผู้ติดเชื้อ เจ้าหน้าที่ขององค์กร และ บุคคลทั่วไปสามารถศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

3. องค์กรจะมีการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ติดเชื้อและคนในชุมชนมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมา การส่งเสริมอาชีพยังไม่ประสบความสำเร็จ เพราะมีปัญหาในเรื่องของงบประมาณ, การฝึก อาชีพและ ตลาดรองรับสินค้า

4. องค์กรจะมีการขยายพื้นที่การทำงานเพื่อพัฒนาเครือข่ายการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อ โดยจะมีการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อในท้องถิ่นห่างไกลและมีความทุรกันดารมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการ กระตุ้นให้มีการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อและกระตุ้นให้ภาครัฐและภาคเอกชน เข้ามาช่วยเหลือ สำหรับพื้นที่เดิมที่องค์กรได้ดำเนินการอยู่แล้ว จะพยายามให้เครือข่ายผู้ติดเชื้อทำงานกันเอง แต่ จะมีเจ้าหน้าที่ขององค์กรคอยดูแลและให้คำปรึกษาในช่วงแรกและเมื่อเครือข่ายสามารถทำงานได้ แล้วจึงให้อาสาสมัครในชุมชนดูแลกันเอง สามารถแสดงแผนภาพการขยายพื้นที่การทำงานของ องค์กรจำแนกตามปี ดังต่อไปนี้

ปี พ.ศ. 2544

ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

แผนภาพการขยายพื้นที่การทำงานขององค์กรจำแนกตามปี

1.7 แนวทางการหาทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่ใช้ในการทำงาน

ปัจจุบันได้รับการสนับสนุนเรื่องทุนจากมูลนิธิไทยอาทร (Thai Concern Foundation) กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่ทางกลุ่มผู้ติดเชื้อยื่นโครงการของบประมาณ ตลอดจนได้รับทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ เช่น เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคฯ จากการบริจาคของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้ามาศึกษาดูงาน และจากประชาชนทั่วไปที่มีจิตเมตตาและต้องการให้ความช่วยเหลือ

1.8 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. พื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรครอบคลุมถึง 8 อำเภอ คือ อ.แม่สาย, อ.ฝาง อ.ไชยปราการ , อ.พร้าว, กิ่ง อ. ดอยหล่อ, อ.จอมทอง , อ.ฮอด และ อ.อมก๋อย จึงทำให้มีอุปสรรคในเรื่องการเดินทางเพื่อติดต่อประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ปัญหาการพัฒนาเครือข่ายและการให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ติดเชื้อที่อยู่ในท้องถิ่นทุรกันดารไม่สามารถติดต่อกันได้ง่าย เนื่องจากอุปสรรคในเรื่องการเดินทาง, ความแตกต่างของภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับคนในชุมชน, ความแตกต่างในเรื่องความเชื่อและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในชุมชน

3. ปัญหาเรื่องงบประมาณ งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการตอบสนองปัญหาเนื่องจากการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ของผู้ติดเชื้อในชุมชนไม่ได้มีเพียงปัญหาการติดเชื้อของผู้ติดเชื้อแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังส่งผลกระทบไปยังคนในครอบครัวของผู้ติดเชื้อด้วยเช่น ปัญหาของเด็กติดเชื้อที่พอกับแม่เสียชีวิตจึงต้องการเงินช่วยเหลือเรื่องค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่ายารักษาโรคทุนการศึกษา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีปัญหาของคนชราที่ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องค่าใช้จ่ายเนื่องจากต้องเลี้ยงหลานซึ่งพอกับแม่เสียชีวิตจากการติดเชื้อโรคเอดส์

4. ปัญหาเรื่องบุคลากรขององค์กร บุคลากรที่ทำงานในปัจจุบันมีจำนวนน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่ต้องทำ โดยเฉพาะบุคลากรที่จะลงพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีปัญหาบางประการคือ บุคลากรที่มีอยู่ยังไม่รู้เท่าทันปัญหาในปัจจุบันเช่น ปัญหาเยาวชน จึงต้องการบุคลากรซึ่งเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในองค์กรเพื่อให้ความรู้และการศึกษาแก่เยาวชนในเรื่องโรคเอดส์, ยาเสพติด ฯลฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและประเทศต่อไป

5. ปัญหาที่ตั้งของสำนักงานที่ไม่ถาวร เนื่องจากสำนักงานที่มีในปัจจุบันเป็นสำนักงานที่ต้องเช่าและไม่มีสิทธิครอบครอง จึงขาดความถาวรและต้องย้ายสำนักงานจึงทำให้ไม่สะดวกต่อผู้ติดเชื้อและผู้มาใช้บริการ เพราะอาจไม่ทราบว่าย้ายไปอยู่ที่ใด ดังนั้นจึงอยากมีสำนักงานที่ถาวร

6. ทางองค์กรยังขาดการจัดทำสรุปบทเรียน หรือการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องจึงทำให้ขาดความสมบูรณ์ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร

7. ปัญหาการดูแลผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ องค์กรและชุมชนในท้องถิ่นขาดการหนุนช่วยผู้ติดเชื้ออย่างจริงจัง และขาดความต่อเนื่องในการทำงานด้านเอดส์ ทั้งในเรื่องการรณรงค์ป้อง

กันและการดูแลรักษา ตลอดจนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้มา ขาดการบริหารจัดการที่ดี

1.9 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในเรื่องการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์ การให้ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับโรคเอดส์ และการดูแลผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยโรคเอดส์ในครอบครัวและชุมชน ตลอดจนการหนุนนำและสนับสนุนคริสตจักรให้มีภาระที่จะช่วยประชาชนเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ พบว่าประสบความสำเร็จประมาณ 60 - 70% แต่สำหรับการส่งเสริมช่วยเหลือผู้ยากจนในชุมชนนั้น พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่มาก จึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้ติดเชื้อตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ นอกจากนี้ในเรื่องการขยายกลุ่มของผู้ติดเชื้อก็ยังประสบปัญหาในพื้นที่ที่รับผิดชอบบางพื้นที่ เช่น อ.อมก๋อย, อ.ฮอด เนื่องจากมีความห่างไกลและคนในชุมชนมีความแตกต่างกันในเรื่องการใช้ภาษาเนื่องจากเป็นพวกรุ่นต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างในเรื่อง ความเชื่อ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี จึงทำให้เป็นการยากต่อการขยายกลุ่มของผู้ติดเชื้อ นอกจากนี้ในเรื่องการเยี่ยมบ้านผู้ติดเชื้อก็มีปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ และเรื่องการประชุมงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ก็มี ปัญหา ผู้ติดเชื้อยังขาดความรู้ในเรื่องการเขียนโครงการเพื่อของบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ และปัญหาหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะให้ความช่วยเหลือยังขาดความจริงใจในการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์

2. มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์ จังหวัดเชียงใหม่ (Hotline Center Foundation Chiangmai)

2.1 ประวัติความเป็นมา

มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์ ก่อตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของผู้หญิงกลุ่มหนึ่ง โดยมีคุณอรอนงค์ อินทรวิจิตร เป็นผู้อำนวยการและบริหารโครงการ นับตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2527 เปิดให้บริการเป็นครั้งแรกในกรุงเทพมหานคร ในช่วงแรกมีนโยบายที่จะให้บริการเฉพาะผู้หญิงด้วยโอกาส ตลอดจนกลุ่มวัยรุ่นทั่วไป เนื่องจากตระหนักว่าผู้หญิงและแม่บ้านทั่วไปใช้เวลาส่วนใหญ่ในการปรนนิบัติสามีและดูแลลูก ๆ และยังคงต้องทำงาน เพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัวด้วย จนแทบไม่มีเวลาให้กับตนเองโดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาความทุกข์หรือความคับข้องใจ อาจไม่รู้จะหันหน้าไปพึ่งใครไม่สามารถและไม่กล้าพอจะไปขอรับบริการจากแพทย์ตามโรงพยาบาลทั่วไปได้ นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาคความยุ่งยากและการเสียเวลาในการเดินทางโดยเฉพาะในเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพฯ

ตลอดจนเวลาที่ยาวนานในการรอพบแพทย์ อีกทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทำให้ผู้หญิงแม่บ้านส่วนใหญ่หมดกำลังใจและขาดโอกาสในการรับบริการทำให้ต้องสะสมความเครียด เกิดความเก็บกดเป็นภาระทางจิตใจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

เมื่อให้บริการไปเพียงไม่กี่เดือน ผู้ชายที่เป็นคู่สมรสและผู้ที่มีปัญหาส่วนบุคคลได้เข้ามาขอใช้บริการด้วย ดังนั้นจึงทำให้บริการนี้เปิดกว้างแก่ประชาชนทั่วไปที่มีปัญหา แต่เน้นกลุ่มของผู้ที่ด้อยโอกาสในสังคมก่อน อย่างไรก็ตามการที่ผู้คนในสังคมไทยส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยคุ้นเคยกับการใช้บริการสุขภาพจิต ทางมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ จึงต้องให้บริการไปพร้อมกับการให้ความรู้ความเข้าใจว่าสามารถใช้บริการได้อย่างไร และส่งเสริมวิชาชีพทางด้านจิตวิทยา และจิตเวชที่มีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศซึ่งทำให้หันมาให้ความสำคัญกับปัญหาสุขภาพจิตมากขึ้น

บริการของมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ เริ่มต้นโดยการใช้โทรศัพท์เป็นสื่อกลาง ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถประหยัดเวลา ประหยัดเงิน ประหยัดพื้นที่ ประหยัดเงิน เพราะให้บริการฟรีและไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตนเองหรือชื่อที่แท้จริงของผู้ใช้บริการ (Anonymity) ซึ่งระยะเวลาไม่นานบริการก็เป็นที่ยอมรับและยอมรับของผู้คนในสังคมอย่างกว้างขวาง จากวันที่เริ่มต้นจนถึงทุกวันนี้ ปริมาณบริการได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยได้สนับสนุนโทรศัพท์ที่สามารถโทรเข้าฟรีได้จากทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 บริการของมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์แพร่กระจายไปอย่างทั่วถึงทุกมุมของประเทศ และเข้าสู่ชนทุกกลุ่มด้วยบริการที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด

สำหรับการขยายสาขามูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ในต่างจังหวัด ได้เริ่มขึ้นครั้งแรกที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเปิดเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือในปี พ.ศ. 2529 ภาคใต้อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2530 แต่ศูนย์ฮอทไลน์ที่ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะนี้หยุดดำเนินการชั่วคราว เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณและบุคลากร ส่วนศูนย์ฮอทไลน์เชียงใหม่ ยังดำเนินการจนถึงปัจจุบันนอกจากนั้นศูนย์ฮอทไลน์ยังเป็นตัวต้นแบบ (Model) ให้องค์กรรัฐบาลและภาคเอกชนหลายจังหวัดทั่วประเทศ ได้หันมาสนใจศึกษาเรียนรู้ อีกทั้งเปิดให้บริการกับประชาชนได้เช่นเดียวกัน

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ศูนย์ฮอทไลน์กรุงเทพฯ และสาขาต่างจังหวัดได้เปิดบริการให้ข้อมูล และให้คำปรึกษาแนะนำเอชไอวี / เอ็ดส์ (HIV / AIDS Counselling) เพิ่มขึ้นโดยเน้นกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี / เอ็ดส์และสมาชิกในครอบครัว กลุ่มผู้หญิงและวัยรุ่น ตลอดจนประชาชนทั่วไปด้วย โดยใช้ชื่อว่า คลินิกเอชไอวีเอ็ดส์ (Hotline HIV/AIDS Clinic) และในปี พ.ศ. 2536 เปิด

บ้านพักของวันพรุ่งนี้ (The House of Tomorrow) ที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นบ้านพักชั่วคราวสำหรับผู้หญิงและเด็กที่ประสบปัญหาในภาวะวิกฤตรวมทั้งผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวี / เอดส์

2.2 วัตถุประสงค์ขององค์กร

1. เพื่อส่งเสริมการให้ข้อมูลและการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเลือดหาเชื้อ
2. เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัวเพื่อเตรียมการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวของผู้ติดเชื้อเอดส์มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือดูแลสุขภาพกันและกันที่บ้าน
4. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้ติดเชื้อเอดส์ในการรวมพลังเพื่อก่อตั้งชมรมและองค์กรผู้ติดเชื้อในจังหวัดเชียงใหม่ และภาคเหนือ เพื่อร่วมมือกันในการป้องกันและควบคุมการแพร่เชื้อ
5. เพื่อส่งเสริมรายได้และการประกอบอาชีพของผู้ติดเชื้อ

2.3 พื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กร

มูลนิธิศูนย์ฮอตไลน์ จังหวัดเชียงใหม่ (Hotline Center Foundation Chiangmai) มี การปฏิบัติงานในชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง

2.4 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์และสมาชิกในครอบครัว
2. วัยรุ่นทั้งในและนอกสถานศึกษา
3. หญิงและชายขายบริการตลอดจนนักเที่ยวและครอบครัว
4. ชาวชนบทและชาวไทยภูเขาในท้องถิ่นห่างไกล
5. พนักงานในอุตสาหกรรมบริการ องค์กรธุรกิจและอุตสาหกรรมทั่วไป
6. ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจศึกษา

2.5 แนวทางการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ทำในปัจจุบัน

1. บริการให้คำปรึกษาแนะนำก่อนและหลังการตรวจหาเชื้อเอดส์ โดยให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโรคเอดส์ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ตลอดจนให้ความรู้แก่สมาชิกในครอบครัวที่มีผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยผ่านทางโทรศัพท์ ทางจดหมายและการนัดหมายที่สำนักงานเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มสำหรับผู้ติดเชื้อเอดส์

2. จัดการฝึกอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาแนะนำแก่บุคลากรผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์และครอบครัว

3. จัดตั้งศูนย์จิตวิทยาประจำชุมชน เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์โดยผ่านผู้นำชุมชนในเรื่องการดูแลสุขภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ติดเชื้อเอดส์ และครอบครัว

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์การผู้ติดเชื้อเอชไอวีแห่งประเทศไทย (HIV Organization of Thailand) โดยจัดทำโครงการโรคเอดส์ของมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ทั้งนี้เพื่อให้บริการและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโรคเอดส์ โดยเน้นกิจกรรมกลุ่มและชมรมผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ที่อยู่ในชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดใกล้เคียง

5. จัดทำโครงการบ้านของวันพรุ่งนี้ (The House of Tomorrow Project) เพื่อเป็นบ้านพักฉุกเฉิน สำหรับผู้หญิงและเด็กที่ด้อยโอกาสในสังคม และประสบปัญหาชีวิตครอบครัว สุขภาพจิต สุขภาพกาย เช่น แม่บ้านถูกทุบตี ผู้หญิงขาดที่พักพิงชั่วคราว วัยรุ่นตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ ผู้หญิงถูกข่มขืนหรือทารุณกรรมทางเพศ ผู้หญิงที่ได้รับการช่วยเหลือจากสถานบริการตลอดจนผู้หญิงและเด็กติดเชื้อเอดส์ เพื่อให้การบำบัดทางจิตใจและร่างกายจนสามารถกลับไปเผชิญกับโลกภายนอกต่อไปได้ โครงการนี้ตั้งอยู่ใน อ.สารภี จ.เชียงใหม่

6. มีการออกเยี่ยมมนอกสถานที่ (Outside Visit) โดยมีการจัดทำโครงการหลัก 2 โครงการ คือ โครงการฮอทไลน์ เคลื่อนที่ (Hotline Mobile Project) ซึ่งได้ออกให้บริการยังสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมข้อมูลในชีวิตและโรคเอดส์ให้แก่วัยรุ่นในระบบการศึกษา ให้มีสุขภาพจิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าตลอดจนให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางสร้างสรรค์และเพื่อกระตุ้นให้สถาบันการศึกษาได้เห็นความสำคัญในการให้คำปรึกษาแนะนำที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีโครงการให้บริการดูแลที่บ้าน (Home – Based Care Project) ซึ่งให้บริการแก่ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ที่บ้านเป็นครั้งคราว โดยเฉพาะในชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ใกล้เคียง

7. มีการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ตลอดจนแก้ไขปัญหาเอดส์ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สถานีอนามัย มูลนิธิต่างๆ ฯลฯ

8. มีการเผยแพร่ข้อมูล ทางเอกสารสิ่งพิมพ์ (Printed Matters) โดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ การดูแลสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอดส์และครอบครัว โดยการจัดทำเป็นแผ่นพับหรือหนังสือ

9. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อมวลชน (Public Relation on Psychology & Social Service) โดยให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ นิทรรศการ เป็นต้น

10. จัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นของกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์

11. จัดตั้งศูนย์ประจำชุมชนเพื่อให้กลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์มีศูนย์กลางในการประสานงาน เพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม ตลอดจนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

12. ส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่ผู้ติดเชื้อเอดส์ โดยการให้มีการประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น การทำดอกไม้จัน , การทำพวงหรีด , การตัดเย็บเสื้อผ้า , การปลูกผักชะอม, การเลี้ยงกบ, การเพาะเห็ดนางฟ้า เป็นต้น

2.6 แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

แนวทางการดำเนินงานในอนาคตของมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ จังหวัดเชียงใหม่ คือ จะมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เพิ่มขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่าบุคคลทั่วไปยังไม่เข้าใจและมีการรังเกียจผู้ติดเชื้ออยู่ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมความรู้เพื่อให้คนเกิดความเข้าใจยอมรับและมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อผู้ติดเชื้อ ตลอดจนพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้วย โดยการให้ความรู้นั้นจะต้องมีการให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป เด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งจะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

2.7 แนวทางการหาทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่นๆที่ใช้ในการทำงาน

มูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการสนับสนุนเรื่องงบประมาณจากมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่ โดยทางมูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ กรุงเทพฯ ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมประชาสัมพันธ์, กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ ส่วนหน่วยงานภาคเอกชน เช่น องค์การ UNICEF ฯลฯ นอกจากนี้มูลนิธิศูนย์ฮอทไลน์ จังหวัดเชียงใหม่ ยังได้รับการสนับสนุนเรื่องงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐของจังหวัดเชียงใหม่ เช่น สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ ตลอดจนได้รับการบริจาคเงินและปัจจัยสนับสนุนอื่น เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ จากหน่วยงานภาคเอกชนและประชาชนซึ่งมีจิตเมตตาในการให้ความช่วยเหลือ

2.8 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. ปัญหาเรื่องงบประมาณ กล่าวคือ งบประมาณที่ได้รับมีจำนวนจำกัดและขาดความต่อเนื่องจึงไม่สามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาระยะยาวได้เป็นอย่างดี

2. ปัญหาเรื่องการขาดบุคลากร กล่าวคือ บุคลากรที่เข้าไปทำงานในชุมชนปัจจุบันเป็นผู้ติดเชื้อซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนนั้นซึ่งบุคลากรเหล่านี้มักมีปัญหาในเรื่องสุขภาพจึงไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงมีความต้องการบุคลากรซึ่งอยู่ในชุมชนที่มีความรู้และมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อที่จะมาปฏิบัติงานในชุมชนของตน

2.9 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์เรื่อง การส่งเสริมการให้ข้อมูลและการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวีและในเรื่องการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัว พบว่าประสบความสำเร็จเนื่องจากมีผู้มาใช้บริการเป็นจำนวนมาก และจากการตรวจสอบผู้ติดเชื้อที่มาขอรับคำปรึกษาก็พบว่าผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของตนเอง และเมื่อผู้ติดเชื้อได้รับคำปรึกษาแล้วก็มีกำลังใจมากขึ้นในการดำรงชีวิตต่อไป ส่วนในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวของผู้ติดเชื้อ มีส่วนร่วมในเรื่องการช่วยเหลือดูแลสุขภาพของกันและกันที่บ้าน พบว่าประสบความสำเร็จเนื่องจากสมาชิกในครอบครัวของผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่มีความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ ส่วนเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ติดเชื้อในการรวมพลังเพื่อก่อตั้งชมรม และองค์กรผู้ติดเชื้อในจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือ พบว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีการรวมกลุ่มของผู้ติดเชื้อในระดับชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงต้องอาศัยระยะเวลาเพื่อก่อตั้งชมรมและองค์กรผู้ติดเชื้อในจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือต่อไป ส่วนเรื่องการส่งเสริมรายได้และการประกอบอาชีพของผู้ติดเชื้อพบว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากสามารถแก้ไขปัญหารายได้ของผู้ติดเชื้อได้ในระดับหนึ่งเพราะการส่งเสริมอาชีพโดยการผลิตผลิตภัณฑ์ เช่น ดอกไม้จัน พรมเช็ดเท้า เสื้อพื้นเมือง ฯลฯ ยังมีปัญหาเรื่องการตลาด เนื่องจากคุณภาพของสินค้าและความสามารถในการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดยังไม่เพียงพอเพราะผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ

3. ศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ (New Life Friend Centre)

3.1 ประวัติความเป็นมา

ศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ (New Life Friend Centre) เป็นศูนย์ที่เกิดจากการรวมตัวกันของผู้ติดเชื้อที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และพื้นที่ใกล้เคียง โดยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2537 โดยกลุ่มผู้ติดเชื้อจำนวน 6 คน ที่ได้พบกันขณะมารับน้ำยาสมุนไพรของหมอพื้นบ้าน และทุกครั้งที่พบกันก็จะมีอาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมทั้งปรึกษาหารือกันในเรื่องสุขภาพและเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่กำลังเผชิญอยู่ จึงทำให้ได้รู้จักกับเพื่อนซึ่งติดเชื้อเอดส์ด้วยกันเป็นจำนวนมากขึ้น และได้มีการรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์และมีการเลือกผู้นำกลุ่ม ต่อมาเมื่อทางราชการเข้ามาตรวจสอบและจับกุมหมอพื้นบ้านจึงทำให้กลุ่มผู้ติดเชื้อไม่พอใจและมีการประท้วงขึ้น แต่ก็ได้ไม่ผล กลุ่มผู้ติดเชื้อที่ประท้วงจึงสลายตัวไป ต่อมาผู้นำกลุ่มและสมาชิกมีความคิดที่จะแยกตัวออกจากสังคม จึงได้ย้ายไปอยู่ในป่าเสื่อมโทรมแถบอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ห่างไกลจากความเจริญขาดแคลนอาหารที่สมบูรณ์ ตลอดจนขาดแคลนหมอและพยาบาลจึงทำให้เกิดปัญหาความยากลำบากเมื่อมีผู้ติดเชื้อเป็นโรคแทรกซ้อน ดังนั้นผู้นำกลุ่มและสมาชิกจึงตัดสินใจกลับเข้ามาอยู่ในเมืองโดยได้รับความช่วยเหลือเรื่องสถานที่จากแผนกพันธกิจเอดส์ สภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย ต่อมาผู้มีจิตศรัทธาได้บริจาคเงินจำนวน 20,000 บาท จึงได้นำมาเป็นค่าอาหารกลางวันและค่าพาหนะไป – กลับ แก่สมาชิกของกลุ่ม ต่อมาได้มีการเขียนโครงการเพื่อขอการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ ในการจัดตั้งสำนักงานจากองค์กรพัฒนาเอกชนและได้รับการอนุมัติ กลุ่มผู้ติดเชื้อจึงได้ย้ายไปอยู่ที่หมู่บ้านการเคหะหนองหอย ช.9 แต่ไปอยู่ที่นั่นได้เพียง 6 เดือน ก็มีปัญหากับผู้ที่อาศัยในแถบนั้นเกิดการรังเกียจ ทางผู้นำกลุ่มและสมาชิกจึงตัดสินใจย้ายออกไป ประกอบกับได้รับความอนุเคราะห์จากศูนย์วันโรคเซต 10 ให้ไปจัดสำนักงานที่ห้องเบอร์ 16 แต่เนื่องจากห้องค่อนข้างแคบและไม่เพียงพอต่อการรองรับสมาชิกและผู้ที่มาขอรับคำปรึกษา จึงได้ของบประมาณสนับสนุนจากโครงการไทย – ออสเตรเลีย ป้องกันเอดส์ภาคเหนือ (NAPAC) จัดหาบ้านเช่าเพื่อใช้เป็นสำนักงาน และเป็นศูนย์ประสานทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีคณะกรรมการทั้งหมดเป็นกลุ่มของผู้ติดเชื้อและมีหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งองค์กรเอกชนเป็นที่ปรึกษา โดยสำนักงานดังกล่าวได้อยู่มาจนถึงปัจจุบัน

3.2 วัตถุประสงค์ขององค์กร

1. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ติดเชื้อ, ครอบครัวและชุมชนรอบข้าง
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของสมาชิกผู้ติดเชื้อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของกลุ่มผู้ติดเชื้อในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
4. เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างผู้ติดเชื้อและหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ติดเชื้อขนาดเล็กให้สามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้ด้วยตนเอง
6. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกำลังใจให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เพื่อนสมาชิก

3.3 พันที่ความรับผิดชอบขององค์กร

ศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ (New Life Friend Centre) มีการปฏิบัติงานในอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงรายและพื้นที่ใกล้เคียง

3.4 ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ติดเชื้อเอดส์ ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย

3.5 แนวทางการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ทำในปัจจุบัน

1. บริการให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญา ให้กำลังใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยมีแนวทางในการให้คำปรึกษาหลายลักษณะได้แก่

1.1 การให้บริการคำปรึกษารายบุคคล ได้แก่ การให้คำปรึกษาแก่สมาชิกหรือผู้ขอรับคำปรึกษาที่เดินทางไปพบเจ้าหน้าที่ศูนย์ และได้มีการพูดคุยกันเกี่ยวกับปัญหาโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นกับตนเองของผู้ติดเชื้อเอดส์หรือญาติผู้ได้รับผลกระทบ การให้บริการชนิดนี้มีข้อดีในแง่ความชัดเจนในการสื่อสารระหว่างการให้คำปรึกษา

1.2 การให้บริการคำปรึกษาแก่ญาติหรือผู้ได้รับผลกระทบในชุมชนในเขตเมืองและใกล้เคียงที่สมาชิกผู้ติดเชื้อเอดส์อาศัยอยู่ ส่วนใหญ่จะเป็นการให้บริการเมื่อได้รับการร้องขอจากสมาชิกผู้ติดเชื้อเอดส์หรือญาติที่มีปัญหาในการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ทางศูนย์ได้โทรเข้าไปขอคำปรึกษา

1.3 การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ เป็นบริการที่จัดให้มีขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อมีสมาชิกผู้ติดเชื้อเอดส์หรือญาติหรือผู้ได้รับผลกระทบที่ไม่ประสงค์หรือไม่พร้อมที่จะเดินทางไปพบเจ้าหน้าที่ที่ศูนย์ได้โทรเข้าไปขอคำปรึกษา

1.4 การให้คำปรึกษาในชุมชนห่างไกล โดยอาศัยอาสาสมัครของศูนย์ เป็นการให้คำปรึกษาที่เป็นบทบาทของโครงการอาสาสมัครหนุนช่วยกำลังใจ (ได้รับงบประมาณการสนับสนุนโครงการจากกรมประชาสงเคราะห์) ในการให้บริการแก่เพื่อนสมาชิกภายในกลุ่มขนาดเล็กในพื้นที่ต่าง ๆ รวม 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหางดง, อำเภอฮอด, อำเภออมก๋อย, อำเภอเชียงดาว, อำเภอสะเมิงและอำเภอเวียงแหง

2. เป็นศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารสำหรับเพื่อนสมาชิกตลอดจนบุคคลที่สนใจทั่วไปทั้งนี้เพื่อประโยชน์หลัก 3 ประการคือ

2.1 เป็นแหล่งให้ความรู้แก่นักวิชาการตลอดจนประชาชนทั่วไปอันจะเป็นประโยชน์ในการดูแลและป้องกันตนเอง

2.2 ทำให้คนในสังคมได้ตระหนักและไม่ไปรับเชื้อเอดส์เข้าสู่ร่างกายของตนเองและทำให้เยาวชนได้ตระหนักและป้องกันตนเองเรื่องการมีเพศสัมพันธ์และรับเชื้อเอดส์เข้าสู่ร่างกาย

2.3 ทำให้คนในสังคมโดยรวมเกิดความเข้าใจในการใช้ชีวิตร่วมกันกับผู้ติดเชื้อเอดส์ตลอดจนการป้องกันตนเองด้วย

3. ประสานความช่วยเหลือแก่เพื่อนสมาชิกตามความเหมาะสมของแต่ละสภาพปัญหาซึ่งปัจจุบันได้มีการให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ดังนี้

3.1 เบี้ยยังชีพ จากกรมประชาสงเคราะห์ เป็นเงินที่จ่ายให้ตลอดชีวิต เป็นจำนวนเงินเดือนละ 500 บาท ต่อคน ผู้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือได้แก่ ผู้ติดเชื้อที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์โดยพิจารณาจากการระบุระยะอาการในใบรับรองแพทย์ โดยในแต่ละอำเภอจะมีปริมาณจำนวนผู้ที่ได้รับสิทธิจำนวนจำกัด ผู้ขอในลำดับต้น ๆ ที่มีอาการมาก จะได้รับการพิจารณาก่อน ถ้าหากมีผู้ขอเกินจำนวน จำเป็นต้องรอไปจนกว่าบุคคลเก่าในจำนวนนั้นได้เสียชีวิตลง จึงจะมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพต่อตามลำดับก่อน - หลัง

3.2 ทุนประกอบอาชีพ สำหรับสตรีที่ได้รับผลกระทบเอดส์ รายละ 5,000 บาท (ครั้งเดียว) เพื่อนำไปเป็นทุนในการประกอบอาชีพมิใช่拿去ใช้ในการอื่นและผู้มีสิทธิขอทุนได้คือ ภรรยา หรือมารดาของผู้ติดเชื้อเอดส์

3.3 เงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้ติดเชื้อ คือเงินที่ช่วยเหลือฉุกเฉิน เป็นเงินที่จะมอบให้ตามจำนวนที่เหมาะสมโดยการพิจารณาสภาพปัญหา จากกรมประชาสงเคราะห์โดยตรงโดยผู้ติดเชื้อสามารถขอรับการช่วยเหลือได้ที่ศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ และศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำตำบล

3.4 เงินสวัสดิการคุ้มครองแรงงาน สำหรับผู้ติดเชื้อที่ได้รับผลกระทบจากการใช้แรงงาน ที่เคยทำงานตามห้าง ร้าน บริษัท สถานประกอบการทุกชนิด ที่ไม่สามารถจะทำงานได้ต่อไป หรือได้รับผลกระทบจากปัญหาการถูกเลิกจ้าง ให้นำใบรับรองการผ่านงานและใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าเป็นผู้ติดเชื้อ พร้อมเอกสารสำคัญไปทำเรื่องขอความช่วยเหลือได้ที่ศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ หรือสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เพื่อรับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ตามประเภทและจำนวนที่เหมาะสมซึ่งโดยทั่วไปแล้วเงินที่จะได้รับจะอยู่ในลักษณะของทุนการศึกษานบุตร และทุนประกอบอาชีพของผู้ติดเชื้อ

3.5 สงเคราะห์ผู้ติดเชื้อ โดยการช่วยเหลือหรือส่งต่อสมาชิกเพื่อตรวจรักษา โดยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้แก่ ศูนย์กามโรคเขต 10 ศูนย์วัณโรคเขต 10 สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 โรงพยาบาลมหาราชนคร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงพยาบาลประจำอำเภอต่าง ๆ ส่วนหน่วยงานภาคเอกชนได้แก่ โครงการวิจัย และแผนกพันธุจีโนมส์ สมาคริสตจักรแห่งประเทศไทย

3.6 สงเคราะห์ผู้ติดเชื้อโดยการช่วยเหลือเรื่องที่พิกฟิงสำหรับผู้ติดเชื้อที่ครอบครัวปฏิเสธหรือไม่สามารถกลับเข้าสู่ชุมชนได้ โดยประสานงานกับหน่วยงานเอกชน คือ บ้านเพื่อนชีวิต และบ้านอากาศเป๋พลัส

สรุปได้ว่าศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่ได้มีการประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ศูนย์กามโรคเขต 10 ศูนย์วัณโรคเขต 10 โรงพยาบาลมหาราชนคร จังหวัดเชียงใหม่ และโรงพยาบาลประจำอำเภอต่าง ๆ

2. หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ โครงการวิจัย โครงการชิฟ โครงการคิดส์เอิร์ธ บ้านเพื่อนชีวิต บ้านอากาศเป๋พลัส แผนกพันธุจีโนมส์ สมาคริสตจักรแห่งประเทศไทย มูลนิธิเกื้ออรุณ เครือข่ายผู้ติดเชื้อภาคเหนือตอนบนและมูลนิธิบ้านเด็กอ่อนเวียงพิงค์

4. จัดกิจกรรมสำหรับชุมชน ให้ข้อมูลเรื่องโรคเอดส์ พร้อมทั้งเชื่อมความสัมพันธ์ในชุมชนโดยทีมงานที่มีหน้าที่ในการออกให้ความรู้ของศูนย์เพื่อนชีวิตใหม่

5. จัดเวทีเพื่อเสริมสร้างทักษะของแกนนำกลุ่มผู้ติดเชื้อในพื้นที่
6. จัดกิจกรรมทัศนศึกษาดูงานแก่เพื่อนสมาชิก
7. เป็นพี่เลี้ยง เยี่ยมเยียน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่มผู้ติดเชื้อขนาดเล็ก

โดยการเยี่ยมผู้ติดเชื้อจะมี 2 ลักษณะ คือ

7.1 การเยี่ยมเมื่อได้รับการยินยอมหรือร้องขอ เป็นความต้องการของผู้ติดเชื้อที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ไปเยี่ยมที่บ้าน

7.2 การเยี่ยมตามปกติแบบคนรู้จักคุ้นเคยกันในกลุ่ม เป็นการเยี่ยมเพื่อแสดงถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ สร้างความคุ้นเคยและความเชื่อถือ แก่คนในกลุ่ม เพื่อหวังผลในระยะยาว เมื่อคนในกลุ่มยินยอมรับและเชื่อถือแล้วก็จะมีความสนใจที่จะปรึกษาปัญหาโรคเอดส์ซึ่งไม่อาจปรึกษาคนอื่นได้

8. เข้าร่วมในเครือข่ายการทำงานกับองค์กรที่ทำงานด้านเอดส์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น รับผิดชอบเป็นวิทยากรและร่วมประชุมสัมมนา จัดทำโครงการเยี่ยมผู้ติดเชื้อโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาและบุคคลทั่วไปได้เห็นสภาพผู้ป่วยและยอมรับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อตลอดจนนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่แก่ครอบครัว ชุมชนและสังคม

9. จัดทำวารสารเพื่อกระจายข่าวสารแก่เพื่อนสมาชิกตลอดจนบุคคลทั่วไปที่สนใจอันจะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ในวงกว้าง โดยการจัดทำวารสารจดหมายข่าวกำหนดการออกวารสาร ราย 2 เดือน และส่งไปยังสมาชิกที่แจ้งความประสงค์ขอรับวารสารดังกล่าวซึ่งสมาชิกมีทั้งผู้ติดเชื้อและไม่ติดเชื้อ ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการนำไปเผยแพร่แก่สมาชิกของตน โดยวารสารและจดหมายข่าวได้รับการสนับสนุนการจัดพิมพ์จากศูนย์การแพทย์แผนไทย ภาคเหนือ

3.6 แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

1. องค์กรจะมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ตลอดจนเรื่องยาที่ใช้รักษาในปัจจุบันอย่างต่อเนื่องแก่ผู้ติดเชื้อ ผู้นำและคนในกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปเผยแพร่ความรู้ตลอดจนนำไปปรับใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม

2. องค์กรจะมีการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหारेื่องความยากจนของกลุ่มผู้ติดเชื้อและคนในกลุ่มมากขึ้น โดยขอการสนับสนุน เรื่องงบประมาณจากหน่วยงานภาคเอกชน

3. องค์กรจะจัดทำโครงการฟื้นฟูจิตใจของเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ เพื่อให้เด็กมีจิตใจที่เข้มแข็งและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไปได้

3.7 แนวทางการหาทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่ใช้ในการทำงาน

ปัจจุบันได้รับการสนับสนุนเรื่องทุนจากกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด ตลอดจนได้รับทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ เช่น เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค อาหาร ฯลฯ จากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เช่น สถาบันการแพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานควบคุมโรคติดต่อเขต 10 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ภาคเหนือ (AIDS Net) มูลนิธิพัฒนาสังคมเพื่อความรู้และบำบัดเอดส์ องค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ภาคเหนือ ฯลฯ ตลอดจนได้รับการบริจาคเงินและสิ่งของต่าง ๆ จากประชาชนทั่วไปที่มีจิตเมตตาและต้องการให้ความช่วยเหลือ

3.8 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. ปัญหาเรื่องการของบประมาณ เนื่องจาก

1.1 แหล่งทุนเดิมที่ขอประมาณอยู่ มักจะมีการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายและโครงการที่ต้องการสนับสนุนอยู่เสมอจึงขาดความแน่นอน ในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณ

1.2 ในการขอทุนจากกรมประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันมีการกำหนดกฎระเบียบในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณแก่องค์กรที่จะขอประมาณมากขึ้น โดยจะมีการพิจารณาองค์กรดังต่อไปนี้

1.2.1 องค์กรที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับแรก

1.2.2 องค์กรที่เป็นสมาคมจะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับรองลงมา

1.2.3 องค์กรที่ไม่เป็นนิติบุคคล จะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย

ในส่วนของศูนย์เพื่อนชีวิตรใหม่ นั้น เป็นองค์กรที่ไม่เป็นนิติบุคคล ดังนั้นโอกาสที่จะได้รับพิจารณาอนุมัติงบประมาณเป็นไปได้ยากภายใต้งบประมาณที่มีจำนวนจำกัด

1.3 แหล่งทุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนในต่างประเทศไม่ได้ให้ความช่วยเหลือเหมือนในอดีตจึงทำให้งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เพียงพอ

2. ปัญหาเรื่องบุคลากร ผู้ติดเชื้อที่เข้ามาพัฒนาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อจะได้เข้าไปดูแลสมาชิกที่ติดเชื้อในชุมชนไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องสุขภาพของตนเอง ดังนั้นจึงมีความต้องการบุคลากรที่มีความเสียสละ และมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจที่จะทำงานด้านการดูแลผู้ติดเชื้อในชุมชน

3.9 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ขององค์กรในเรื่องการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ติดเชื้อ ครอบครัวยุติและชุมชนรอบข้าง โดยการให้ความรู้แก่ผู้ติดเชื้อ ครอบครัวยุติและชุมชนนั้น พบว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีแต่ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ติดเชื้อและคนในสังคมยังคงเป็นเรื่องยากจึงทำให้มีผู้ติดเชื้อรายใหม่เกิดขึ้นมาเรื่อยๆ ส่วนเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของสมาชิกผู้ติดเชื้อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างเหมาะสมยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรแต่ก็สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ติดเชื้อได้ในระดับหนึ่ง ส่วนในเรื่องการเป็นศูนย์กลางในการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของกลุ่มผู้ติดเชื้อในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทยและการเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างผู้ติดเชื้อและหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องพบว่า ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ส่วนในเรื่องการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ติดเชื้อขนาดเล็กให้สามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้ด้วยตนเองพบว่า ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีและสามารถทำให้มีกลุ่มผู้ติดเชื้อมากขึ้นตลอดจนสามารถพัฒนากลุ่มผู้ติดเชื้อให้เป็นเครือข่ายระดับจังหวัดและระดับภาคได้ ส่วนในเรื่องการสนับสนุนและส่งเสริมกำลังใจให้คำปรึกษาและแนะนำแก่เพื่อนสมาชิกพบว่าประสบความสำเร็จดีเนื่องจากมีจำนวนผู้ติดเชื้อที่มารับบริการเพิ่มขึ้น

4. บ้านเพื่อนชีวิต (Friends for Life Home)

4.1 ประวัติความเป็นมา

บ้านเพื่อนชีวิตก่อตั้งขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. 2537 บนพื้นที่ 2 ไร่เศษ บริเวณหลังวัดใหม่ ห้วยทราย ตำบลสุเทพ ซึ่งห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 6 ก.ม. ซึ่งเป็นสถานที่พักพิงให้การบำบัดทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ป่วยเอดส์ที่มีฐานะยากจน หรือถูกขับไล่จากสังคมรอบข้าง บ้านเพื่อนชีวิตเกิดขึ้นมาจากความคิดริเริ่มของพระพงษ์เทพ ธัมมครุโก โดยมีเหตุจูงใจที่สำคัญอยู่ 3 ประการคือ ประการแรก โรคเอดส์เป็นปัญหาที่น่ากลัวในความรู้สึกของคนทั่วไปไม่ค่อยมีใครอยากเข้าไปเกี่ยวข้องและเป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางในสังคมทุกระดับชั้น จึงเห็นว่าถ้ากล้าทำก็จะเป็นช่องทางในการสอดแทรกธรรมะเข้าไปสู่ประชาชนได้อย่างกว้างขวาง เพราะธรรมะคือน้ำทิพย์ที่จะใช้ดับไฟทุกข์ของชีวิตได้อย่างวิเศษ ประการที่สอง โรคเอดส์เป็นโรคที่เกี่ยวกับภูมิคุ้มกันร่างกายบกพร่อง แต่ภูมิคุ้มกันร่างกายบกพร่องนั้น สืบเนื่องมาจากภูมิคุ้มกันจิตใจบกพร่องก่อน โดยมีกิเลสมีตัณหาเป็นตัวการบั่นทอนให้ภูมิคุ้มกันจิตใจบก

พร้อม ดังนั้นถ้าสามารถอบรมให้ประชาชนมีธรรมะในใจไม่ประพฤติดิถีประเพณีหรือไม่ดื่มสุราจนเป็นเหตุให้ประมาทขาดสติ โอกาสที่จะติดเชื้อเอดส์ก็ไม่เกิดขึ้นง่าย ๆ เพราะมีธรรมะเป็นภูมิคุ้มกันจิตใจไม่ให้เผลอเผลอไปติดเชื้อเอดส์ ประการที่สาม การทำความเข้าใจกับบุคคลรอบข้างของผู้ติดเชื้อเอดส์ตลอดจนผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาระบาดเอดส์ จากมูลเหตุจูงใจที่สำคัญทั้ง 3 ประการจึงส่งผลให้เข้ามาทำงานช่วยเหลือผู้ติดเชื้อ และแก้ไขปัญหาระบาดเอดส์ โดยเริ่มแรกพระพงษ์เทพ ธรรมครุโก ได้ไปปรึกษากับผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง จนกระทั่งตัดสินใจที่จะริเริ่มโครงการฝึกปฏิบัติธรรมให้กับผู้ติดเชื้อเอดส์ ภายใต้ชื่อ โครงการเพื่อนชีวิต โดยไปติดต่อขอรับการสนับสนุนจากโครงการไทย – ออสเตรเลีย ป้องกันเอดส์ภาคเหนือ (NAPAC) เพื่อเตรียมการสร้างที่พักไว้รองรับผู้ติดเชื้อเอดส์ที่จะมารับการอบรมปฏิบัติธรรมประมาณรุ่นละ 10 คน ในระหว่างที่กำลังดำเนินการสร้างที่พักอยู่นั้น ได้มีโอกาสไปเยี่ยมผู้ติดเชื้อเอดส์และพบว่า ผู้ติดเชื้อเอดส์เมื่อล้มป่วยลงภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ญาติพี่น้องขาดความเข้าใจ ผู้ป่วยจะไม่ค่อยได้รับการดูแลช่วยเหลือ และตัวผู้ป่วยก็มักจะขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลตนเองด้วย บางรายถูกทอดทิ้ง ดังนั้นจึงตัดสินใจปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานจากโครงการปฏิบัติธรรม มาเป็นสถานพักฟื้นจนมาถึงปัจจุบัน

4.2 วัตถุประสงค์ขององค์กร

1. เพื่อสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ประสบปัญหาติดขัดในการรักษาพยาบาลเนื่องจากยากจนหรือถูกปฏิเสธจากสถานพยาบาลบางแห่งตลอดถึงกรณีที่ถูกรังเกียจจากครอบครัวหรือชุมชน
2. เพื่อช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ให้มีโอกาสดีขึ้นในการพบแพทย์เพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุของอาการแทรกซ้อน เพื่อให้ได้รับการบำบัดอาการแทรกซ้อนเหล่านั้นอย่างถูกต้องตรงตามสาเหตุ
3. เพื่อสร้างความหวังและกำลังใจให้แก่ผู้ติดเชื้อเอดส์และผู้ป่วยเอดส์ที่พักฟื้นในบ้านเพื่อนชีวิต
4. เพื่อกระตุ้นให้ชุมชน ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรทางศาสนา ฯลฯ เกิดสำนึกที่จะร่วมมือกันรับผิดชอบต่อปัญหาโรคเอดส์อย่างจริงจัง

4.3 พื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กร

บ้านเพื่อนชีวิต (Friends for Life Home) รับสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง

4.4 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์ และประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจศึกษา

4.5 แนวทางการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ทำในปัจจุบัน

1. มีการประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขให้ช่วยส่งเคราะห์ในการตรวจรักษาแก่ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์
2. มีการรับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์เข้าเป็นสมาชิกพักพิงที่บ้านเพื่อนชีวิตในรูปแบบหมุนเวียน
3. มีการจัดตั้งกองทุนยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับอนุเคราะห์ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ที่ด้อยโอกาส
4. มีการฝึกอบรมผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีสุขภาพแข็งแรงให้เป็นอาสาสมัครช่วยกิจกรรมต่างๆ และช่วยเหลือผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์อื่นในบ้านเพื่อนชีวิต
5. จัดให้มีที่พักจำนวน 10 เตียง สำหรับสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ที่มีความยากจนหรือถูกทอดทิ้งจากญาติมิตร
6. มีการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ แก่ผู้ประสบปัญหาโรคเอดส์และมีการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับการร้องขอ
7. มีการผลิตสื่อสำหรับการรณรงค์ แก้ไขปัญหาโรคเอดส์ เช่น หนังสือ คู่มือช่วยเหลือ ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ สไลด์ประกอบการบรรยายวิดีโอ ฯลฯ
8. มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมความรู้ในการดูแลผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ การป้องกันการติดเชื้อให้แก่กลุ่มวัยรุ่น ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนทั่วไปมีความเอื้ออาทรต่อผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโรคเอดส์
9. จัดทำห้องสมุดในบ้านเพื่อนชีวิตเพื่อเป็นแหล่งความรู้แก่ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจศึกษา
10. มีการก่อตั้งสภาเยาวชนภาคเหนือ เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาต่างๆเกิดขึ้นกับเยาวชนเป็นจำนวนมาก เช่น ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหายาเสพติด ฯลฯ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไข โดยให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงได้มีการก่อตั้งสภาเยาวชนภาคเหนือขึ้นมาภายใต้การสนับสนุนจากองค์การ UNICEF โดยมีวัตถุประสงค์อยู่ 3 ประการ คือ
 1. เพื่อระดมเยาวชนที่มีความรู้ความสามารถและปรารถนาดีต่อเพื่อนเยาวชนด้วยกันให้เข้ามามีส่วนร่วมในการคลี่คลาย แก้ไขปัญหาของเพื่อนวัยเดียวกัน อันเป็นการแบ่งเบาภาระรัด

ตัวของผู้ใหญ่ โดยบ้านเพื่อนชีวิตจะช่วยเป็นพี่เลี้ยงอำนวยความสะดวกและประสานเงินทุนมาสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเยาวชน

2. เพื่อเป็นการเตรียมเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีและมีจิตสำนึกที่จะไม่ก่อปัญหาสังคมเช่นที่เขাপบจากการกระทำของผู้ใหญ่บางส่วนในปัจจุบัน

3. เพื่อเป็นช่องทางให้เยาวชนมีโอกาสในการป้องกันตนเองและเพื่อนจากพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของผู้ใหญ่ โดยการสะท้อนแ่งมุมปัญหาและเสนอทางออกของตนผ่านสภาเยาวชนไปให้สังคมได้รับทราบ ทั้งเป็นการเตือนสติผู้ใหญ่บางคนที่กำลังหลงกระทำการอันมิชอบต่อเยาวชนด้วย

4.6 แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

องค์กรจะมีการส่งเสริมกระบวนการทำงานของสภาเยาวชนภาคเหนือมากขึ้น เพื่อให้สมาชิกของสภาเยาวชนสามารถระดมความคิดในการศึกษา ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเยาวชน ตลอดจนสามารถค้นหาสาเหตุของปัญหา และเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวมทั้งผลักดันศักยภาพที่มีอยู่ของสมาชิกสภาเยาวชน

โดยสมาชิกของสภาเยาวชนจะมีกิจกรรมดังนี้

1. ศึกษาธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดการซึมซับภายในจิตใจ โดยมีบ้านเพื่อนชีวิตเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนการศึกษา

2. เข้าประชุมสภาเยาวชนภาคเหนือ 2 เดือน ต่อครั้ง เพื่ออภิปรายตรวจสอบความคิดและการทำงานของผู้ใหญ่ในสังคม เช่น การทำงานของสมาชิกวุฒิสภา การทำงานของรัฐบาล ฯลฯ และประชุมฉุกเฉินเมื่อเกิดปัญหาเร่งด่วน เช่น กรณีที่เยาวชนในบ้านเมตตาแหกที่คุมขัง ฯลฯ

3. ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เช่น ปลูกต้นไม้หรือทำความสะอาด สถานที่สาธารณะ ฯลฯ

4. ร่วมกันทำจดหมายข่าวทุก 2 เดือน

5. เข้าค่ายสภาเยาวชนภาคเหนือปีละครั้ง

6. ร่วมกันคัดเลือกเยาวชนตัวอย่างประจำปี เพื่อรับรางวัลจากองค์การ UNICEF

ฯลฯ

4.7 แนวทางการหาทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่ใช้ในการทำงาน

ปัจจุบันได้รับการสนับสนุนเรื่องทุนจากกรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ยังได้รับทุนจากองค์กรพัฒนาเอกชน เช่น องค์กร UNICEF ฯลฯ ตลอดจนได้รับทุนและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ฯลฯ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาศึกษาดูงานและประชาชนทั่วไปที่มีจิตเมตตาและต้องการให้ความช่วยเหลือ

4.8 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. ปัญหาเรื่องบุคลากร บุคลากรที่ทำงานในปัจจุบันยังขาดศักยภาพในการทำงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ กล่าวคือยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ได้จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการแก้ไขปัญหา

2. ปัญหาผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์ที่เข้ามาอยู่บ้านเพื่อนชีวิตมีความประพฤติไม่เหมาะสม ผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์บางคนที่ไม่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนผู้ติดเชื้อหรือผู้ป่วยเอดส์คนอื่นตลอดจนนำเอาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของตนเองมาใช้จึงทำให้เกิดปัญหากับเพื่อนและเจ้าหน้าที่ของบ้านเพื่อนชีวิต

4.9 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์เรื่องการสงเคราะห์ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ประสบปัญหาติดขัดในการรักษาพยาบาลเนื่องจากยากจนหรือถูกปฏิเสธจากสถานพยาบาลบางแห่งตลอดถึงกรณีที่ถูกรังเกียจจากครอบครัวหรือชุมชน เรื่องการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์ให้มีโอกาสดีขึ้นในการพบแพทย์เพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุของอาการแทรกซ้อนเพื่อให้ได้รับการบำบัดอาการแทรกซ้อนเหล่านั้นอย่างถูกต้องตามสาเหตุ และเรื่องการสร้างความหวังและกำลังใจให้แก่ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ที่พักพิงในบ้านเพื่อนชีวิตพบว่า ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ส่วนเรื่องการกระตุ้นให้ชุมชน ครอบครัว หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรทางศาสนา ฯลฯ เกิดสำนึกที่จะร่วมมือกันรับผิดชอบต่อปัญหาโรคเอดส์อย่างจริงจังพบว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากทำได้เพียงให้คนสนใจมาศึกษาดูงาน และได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรในหน่วยงานต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติแล้วผู้ที่สนใจศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้นำเอาความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจึงไม่ค่อยก่อให้เกิดผลต่อการแก้ไขปัญหาโรคเอดส์